

Van: DIE

Datum: 3 oktober 1979

Aan: M en T, via DGES (afw.) en S. nr. 1071

Onderwerp: Toetreding Portugal.

Verzonden

4 OKT. 1979

Verzonden

4 OKT. 1979

Tijdens zijn recente bezoek aan Lissabon (27-29 augustus) als voorzitter van de Raad, besprak Minister O'Kennedy met de Portugese autoriteiten het tijdschema van de toetredingsonderhandelingen. Hierbij werd geopperd dat afsluiting van de onderhandelingen in de eerste helft van 1981 binnen de mogelijkheden lag. Als indicatief tijdschema werd van Portugese zijde het volgen gesuggereerd:

september/oktober	: belasting
	regionaal beleid
	transport
	kapitaal bewegingen
november/december	: sociaal beleid
	budgettaire aangelegenheden
1980	: recht van vestiging
	landbouw
	andere economische en financiële vraagstukken
	aanpassing van de instellingen enz.

Van Ierse zijde werd opgemerkt dat deze tijdschema's redelijk waren doch de samenwerking van alle partijen bij onderhandelingen vereisten.

Dzz. rijst de vraag of geen bezinning op politiek niveau over het verloop van de onderhandelingen dient plaats te vinden.

Bij de doelstelling van de onderhandelingen hoeft niet te worden stilgestaan. Het politiek besluit Portugal in de Gemeenschap op te nemen is gevallen. Hierop kan niet worden teruggekomen.

Wel kan men zich afvragen of het door Portugal en het Voorzitterschap voorgestelde tijdschema recht doet aan de specifieke problemen in de Portugese toetredingsonderhandelingen. Gezien het totstandgekome onder het EVA-akkoord

met Portugal zal de overname van het acquis communautaire qua techniek (douane-unie) niet al te veel problemen voor Portugal opleveren; veel belangrijker echter is de vraag of Portugal in staat is tijdig orde op zaken te stellen t.a.v. het economisch evenwicht in haar staatshuishouding (betalingsbalansproblemen, galopperende inflatie, zeer grote werkloosheid) om de schok van toetreding te weerstaan. Zonder een zekere mate van economische stabiliteit bestaat er het gevaar dat Portugal weliswaar lid van de Gemeenschap is doch zich door middel van beroep op haar betalingsbalans-onevenwichtigheid geheel en al zal uitsluiten van de werking van de communautaire beleidsterreinen. Een dergelijke situatie zou voor de werking van de Gemeenschap zeer schadelijk zijn daar het of tot verlamming van de besluitvorming of tot een Gemeenschap "a la carte" zou leiden.

Afgevraagd kan worden of de Gemeenschap de Portugese autoriteiten erop zou dienen te wijzen dat de onderhandelingen voorbij gaan aan de kernproblemen die door Portugal opgelost dienen te worden voordat zij effectief kan toetreden. Portugal dient een oplossing te vinden voor de ernstige lacunes in haar economische beleid. Een Portugese politiek die geïnspireerd is op de verwachting massale financiële overdrachten van de Gemeenschap te ontvangen, groot genoeg om haar interne economische problemen op te lossen, kan niet anders dan op een mislukking uitlopen.

Wellicht zou bij het a.s. "Gymnich-overleg" een bezinning kunnen plaats vinden over de vraag of het wel wenselijk is de Portugese autoriteiten voor te houden dat de onderhandelingen volgens schema verlopen en dat toetreding begin 1981 in het vooruitzicht gesteld kan worden. De economische ontwikkeling van Portugal is nog te onzeker om dit land met

MEMORANDUM

Van:

Datum:

Aan:

Onderwerp:

- 3 -

een gerust hart te kunnen voorhouden dat een snelle toetreding wenselijk is.

Denkbaar is immers dat enig (beperkt) uitstel van de toetredingsdatum, gepaard aan handhaving van de bestaande Portugese handelspolitieke instrumenten om de nationale economie tegen de Gemeenschapsconcurrentie te beschermen, de Portugese autoriteiten wat meer ruimte zou bieden om de Portugese economie op de toetreding voor te bereiden. De Gemeenschap zou gedurende deze periode Portugal alle mogelijke steun dienen te geven om Portugal op toetreding voor te bereiden.